

پیشگفتار

کتاب حاضر به لطف پروردگار چاپ شده و در اختیار حقوق‌دانان و داوطلبان شرکت در آزمون کارشناسی ارشد حقوق بین‌الملل و علوم سیاسی قرار گرفته است. این کتاب براساس سرفصل‌های درس حقوق سازمان‌های بین‌المللی تهیه و تدوین شده است. در این کتاب سعی شده است با پرسش و پاسخ نکات مهم کنکوری، داوطلبان را از مراجعه به سایر کتب بی‌نیاز سازد. مؤلف در نگارش این کتاب، خود را وامدار اساتیدی ارجمند می‌داند که گرانباترین لحظات عمر شریف خود را کتاب حاضر در دو بخش ارائه شده است، بخش اول شامل خلاصه درس حقوق سازمان‌های بین‌المللی براساس سرفصل‌های آموزشی می‌باشد و بخش دوم شامل پرسش و پاسخ تشریحی نکات مهم کنکوری درس مزبور و سؤالات کنکورهای سنوات گذشته می‌باشد. هدف از سؤالات تشریحی این است که این امکان برای خواننده فراهم آید که با سنجش خود، ضمن آگاهی از میزان و سطح آموخته‌های خود، بر موضوع درسی نیز به تدریج تسلط یافته و بر نقاط ضعف و قوت خود واقف گردد.

یقیناً مطالب کتاب حاضر خالی از ایراد نیست، از این‌رو خوانندگان محترم، اگر در رفع ایرادات منت بگذارند، بنده را سپاسگزار خود خواهند نمود.

در این جا لازم می‌دانم از همه عزیزانی که با همراهی و معاضدت خود بنده را در تألیف این کتاب یاری کرده‌اند تشکر کنم و همچنین از انتشارات بین‌المللی عصر قلم و دوستان فرهیخته‌ام جناب آقای دکتر عبدالواحد قادری و جناب آقای مهدی حسینی شفیق که در انتشار این کتاب یاریم کرده‌اند کمال امتنان را داشته باشم.

علی محمدی

فهرست مطالب

بخش اول؛ درسنامه سازمان‌های بین‌المللی.....۱۳

جلسه اول: تعریف سازمان‌های بین‌المللی.....۱۳

خصوصیات سازمان‌های بین‌المللی.....۱۳

طبقه‌بندی سازمان‌های بین‌المللی.....۱۳

شخصیت حقوقی سازمان‌های بین‌المللی.....۱۴

آثار حقوقی کسب شخصیت بین‌المللی توسط سازمان‌ها.....۱۴

صلاحیت و اهلیت سازمان‌های بین‌المللی.....۱۵

جلسه دوم: مزایا و مصونیت‌های سازمان‌های بین‌المللی.....۱۶

عضویت در سازمان‌های بین‌المللی.....۱۶

انواع مصونیت‌های سازمان‌های بین‌المللی.....۱۷

انواع مزایای سازمان‌های بین‌المللی.....۱۷

صلاحیت تقنینی سازمان‌های بین‌المللی.....۱۷

انواع قطعنامه‌های سازمان ملل متحد.....۱۸

جامعه ملل.....۱۹

ترکیب جامعه ملل.....۱۹

اعضای جامعه ملل.....۱۹

جلسه سوم: خروج از جامعه ملل.....۱۹

اخراج از جامعه ملل.....۲۰

ارکان جامعه ملل.....۲۰

اختیارات مجمع جامعه ملل.....۲۰

دبیرخانه جامعه ملل.....۲۲

نقاط ضعف جامعه ملل.....۲۲

- سازمان ملل متحد..... ۲۲
- اهداف سازمان ملل متحد..... ۲۳
- اصول سازمان ملل متحد..... ۲۳
- قواعد اساسی حاکم بر منشور سازمان ملل..... ۲۳
- جلسه چهارم: ترکیب سازمان ملل..... ۲۳**
- آیین پذیرش در سازمان ملل متحد..... ۲۴
- وضعیت دولت های غیرعضو در سازمان ملل..... ۲۴
- خروج، اخراج و تعلیق عضویت و حق رأی..... ۲۴
- ارکان اصلی سازمان ملل متحد..... ۲۵
- شورای امنیت..... ۲۵
- وظایف و اختیارات خاص شورای امنیت..... ۲۵
- وظایف و اختیارات مشترک با مجمع عمومی..... ۲۵
- جلسه پنجم: حق وتو..... ۲۶**
- نحوه رأی گیری در شورای امنیت..... ۲۶
- حل مسالمت آمیز اختلافات..... ۲۷
- جلسات شورای امنیت..... ۲۸
- مجمع عمومی سازمان ملل..... ۲۸
- نحوه رأی گیری در مجمع عمومی..... ۲۸
- صلاحیت مجمع عمومی سازمان ملل..... ۲۹
- جلسه ششم: اقسام جلسات مجمع عمومی..... ۳۰**
- دیوان بین المللی دادگستری..... ۳۰
- وجوه اشتراک دیوان دایمی با دیوان بین المللی دادگستری..... ۳۱
- وجود افتراق دیوان دایمی با دیوان بین المللی دادگستری..... ۳۲
- صلاحیت دیوان بین المللی دادگستری..... ۳۳
- خصوصیات آرای دیوان بین المللی دادگستری..... ۳۳
- آیین دادرسی دیوان بین المللی دادگستری..... ۳۳

- جلسه هفتم: شورای اقتصادی و اجتماعی ۳۴
- وظایف و اختیارات شورای اقتصادی و اجتماعی ۳۴
- دبیرخانه سازمان ملل ۳۵
- وظایف و اختیارات دبیرکل سازمان ملل ۳۵
- طبقه‌بندی قراردادهای استخدامی در سازمان ملل بر اساس مدت زمانی ۳۵
- طبقه‌بندی قراردادهای استخدامی بر اساس نوع پست سازمانی: ۶۳
- شورای قیمومت ۳۶
- ارکان فرعی سازمان ملل متحد ۳۷
- کمیسیون حقوق بین‌الملل ۳۷
- جلسه هشتم: کمیساریای عالی ملل متحد ۳۸
- کنفرانس تجارت و توسعه ملل متحد ۳۹
- صندوق جمعیت ملل متحد ۴۰
- صندوق کودکان ملل متحد (یونیسف) ۴۱
- برنامه عمران ملل متحد ۴۲
- برنامه محیط زیست ملل متحد ۴۳
- جلسه نهم: برنامه جهانی غذا (فائو) ۴۳
- ارکان فرعی شورای اقتصادی و اجتماعی ۴۴
- ارکان فرعی شورای امنیت ۴۴
- سازمان‌های تخصصی و وابسته به سازمان ملل متحد ۴۵
- جلسه دهم: سازمان‌های تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد ۴۵
- جلسه یازدهم: سازمان‌های قاره‌ای یا منطقه‌ای ۵۱
- سازمان‌های اروپایی و منطقه‌ای آتلانتیک ۵۲
- سازمان آتلانتیک شمالی - ناتو ۵۲
- شورای اروپا ۵۳
- سازمان‌های آمریکایی ۵۴
- سازمان‌های آسیایی - آفریقایی ۵۴

جلسه دوازدهم: سازمان های بین قاره ای ۵۶

سؤالات تألیفی سازمان های بین المللی (نکات مهم کنکوری) ۵۹

جامعه ملل ۱۲۰

سازمان ملل ۱۳۷

ارکان اصلی سازمان ملل ۱۴۹

شورای امنیت ۱۴۹

مجمع عمومی ۱۸۷

دیوان بین المللی دادگستری ۲۱۸

شورای اقتصادی و اجتماعی ۲۴۲

دبیرخانه سازمان ملل ۲۴۸

شورای قیمومت ۲۵۹

ارکان فرعی سازمان ملل ۲۶۴

منابع کتاب حقوق سازمان های بین المللی ۳۳۱